

(tylko do użytku służbowego)

PROTOKÓŁ

Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W RZGOWIE

Jednostka kontrolowana:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Rawska 8; 95-030 Rzgów.

Pani Aneta Łopyta powołana została na stanowisko Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie z dniem 18 października 2016 roku (pełnomocnictwo Burmistrza Rzgowa Nr: OR.0052.28.2016). W okresie od 17 marca do 17 października 2016 r. obowiązki Kierownika Ośrodka pełnił Pan Olaf Gwardian, natomiast od 13 listopada 2013 roku do 30 czerwca 2016 roku Pani Joanna Zdanowicz.

NIP 729-156-26-33 Regon 470579830

Jednostka kontrolująca:

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, na podstawie upoważnienia Zastępcy Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego) z dnia 14 lutego 2017 roku:

Renata Rutkowska – specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, osoba pełniąca funkcję Kierującego zespołem inspektorów,

Agnieszka Przybysz – specjalista w ww. Oddziale.

Okres kontroli: od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

Data kontroli: 16-17 lutego 2017 roku.

Miejsce kontroli: siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie.

Tematyka kontroli:

Sposób realizacji zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015.1390 j.t.).

Kontrola kompleksowa.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o badanie dokumentacji, wyjaśnienia przedłożone przez Panią Anetę Łopyta – Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Pana Tomasza Drabczyńskiego, który pełni funkcję Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzgowie. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli.

I. Informacje wstępne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie (zwany dalej MOPS) jest jednostką organizacyjną Gminy Rzgów. Został utworzony na podstawie Uchwały Rady Gminy w Rzgowie Nr 20/90 z dnia 27 lipca 1990 roku.

Zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania podmiotu regulują:

- Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie przyjęty Uchwałą Nr LV/429/2010 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 9 czerwca 2010 roku, zmienionego Uchwałą Nr XIX/128/2016 z dnia 24 lutego 2016 roku.
- Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 9/2016 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie z dnia 21 marca 2016 roku (traci moc Zarządzenie Nr 24/2014).

Analizując powyższe dokumenty zwrócono uwagę, że w żadnym z nich nie odniesiono się do zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (akta kontroli – str. 2-34)

II. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą Nr IV/33/2011 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 2 lutego 2011 roku przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rzgów. Za cel do realizacji przyjęto „*przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy*”.

Analizując treść Programu zwrócono również uwagę na liczne braki w zakresie: terminu, okresu w którym miałby on obowiązywać, opracowania diagnozy potrzeb, jak i zasobów ludzkich i instytucjonalnych, czytelnego harmonogramu działań, wskazania zasad ewaluacji, monitoringu, brak również wyznaczenia osoby lub stanowiska w instytucji odpowiedzialnej za koordynację. Należy zaznaczyć, że prawidłowo opracowany program jest podstawą do stworzenia zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także przyczynia się do scalenia działań służb i instytucji na tym polu na terenie Gminy.

Z realizacji Programu w 2016 roku nie sporządzono sprawozdania. W związku z tym, kierownik Ośrodka poproszony został o wyjaśnienia w jaki sposób w 2016 roku realizowane były działania wskazane w części IV gminnego Programu.

W wyjaśnieniach z dnia 23 marca 2017 roku Pani Aneta Łopyta informuje, że w 2016 roku wszczęto 11 procedur „Niebieskiej Karty”. Ponadto, na terenie Gminy Rzgów „działają dwa punkty konsultacyjne, w których rodziny mają możliwość uzyskania wsparcia psychologa i terapeuty. Widząc potrzebę rozszerzenia oferty wsparcia w 2016 r. podjęto działania zmierzające do uruchomienia bezpłatnej pomocy prawnej, która rozpoczęła swą działalność w styczniu 2017 r. (2 razy w tygodniu, budynek Urzędu Miejskiego w Rzgowie)”. W ramach budowania sprawnego systemu informacji o dostępnych formach wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie na stronie internetowej gminy Rzgów, utworzono zakładkę „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”, ponadto, „w czerwcu 2016 roku w ramach kampanii „Postaw na rodzinę”, opublikowano w gazecie lokalnej „Rzgów Nasza Gmina” artykuły w celu promowania życia bez agresji i pokazania właściwych wzorców zachowań”. Ponadto, w 2016 roku 8 członków Zespołu Interdyscyplinarnego wzięło udział w szkoleniu „Przeciwdziałanie przemocy w kontekście problematyki uzależnienia występującego w rodzinie” organizowanym przez firmę „PROGRES”, natomiast 1 z pracowników socjalnych rozpoczął II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny specjalność praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy. (akta kontroli – str. - 44-48, 97-101).

Gmina Rzgów w 2016 roku nie aplikowała o środki finansowe w ramach Resortowego Programu Osłonowego „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE”.

III. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zadaniem własnym gminy jest prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. W wyjaśnieniach złożonych przez Kierownika MOPS wskazano, że „Realizacja art. 6 ust.2 pkt 2 odbywa się przez prowadzenie poradnictwa w dwóch punktach konsultacyjnych, działających na terenie gminy Rzgów. Zajęcia w nich prowadzone są przez psychologów i terapeutę, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dotkniętych problemem przemocy i uzależnienia. W 2016 r. z poradnictwa skorzystało łącznie 12 osób dotkniętych problemem przemocy, z tego 8 kobiet i 4 mężczyzn. Należy również za-

znaczyć, iż Gmina Rzgów od 2014 r. organizuje rodzinne obozy terapeutyczne dla rodzin dotkniętych problemem przemocy i uzależnienia. W roku 2016 skorzystało z nich 5 rodzin. W okresie letnim w 2016 r. zorganizowano też dla 48-osobowej grupy dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych dysfunkcjami w rodzinie kolonie profilaktyczne w Rewalu. Gmina Rzgów prowadzi też w szerokim zakresie działania profilaktyczne i edukacyjne. Są one realizowane już na poziomie edukacji szkolnej:

- Terapeutyczno - profilaktyczne zajęcia wychowawcze (adresatami zajęć są uczniowie przejawiający problemy z rozumieniem i przestrzeganiem obowiązujących norm społeczno-moralnych, nawiązywaniem trwałych relacji interpersonalnych, wyrażaniem uczuć, nieśmiałości, zaniżoną samooceną. Zajęcia prowadzone są metodą aktywną, polegającą na uczeniu się przez doświadczenie i wyciągnięcie z przeżytej sytuacji wniosków;

- Kampania Społeczna „Postaw na Rodzinę” - w ramach jej działań odbył się piknik w Dzień Dziecka, na którym zorganizowano wiele rodzinnych zabaw i konkursów;

- Profilaktyka skierowana do dzieci i młodzieży realizowana jest także w szkołach na terenie Gminy Rzgów w wymiarze, który pozwala na realizację podstawy programowej na danym etapie edukacji: w Szkole Podstawowej w Kalinie odbyło się 5 przedstawień profilaktycznych dotyczących przemocy, tolerancji, uzależnień, zagrożeń internetowych oraz rodziny: „Podróż do krainy zagrożeń”, „Droga donikąd”, „Pulapki internetu”, „Rodzina”, „Trololo”. W ramach obchodów Dnia Dziecka ogłoszono „Dzień bez Agresji” na który dzieci przygotowywały materiały promocyjne i zaprezentowały wiersz „My przeciw przemocy”, ogłoszono także Tydzień Życzliwości i Tolerancji w ramach którego odbyły się warsztaty profilaktyczne dot. tolerancji i przemocy. Uczniowie klas I-III obejrżeli profilaktyczne przedstawienie „Kot w butach” dot. agresji i przemocy. Dla uczniów klas IV-VI zorganizowano warsztaty „Jak nie dać złapać się w sieć. N-etykieta” a dla rodziców uczniów klas I-VI odbyło się spotkanie „Dziecko w cyfrowym świecie”. Ze względu na liczne problemy wychowawcze i duży poziom agresji wśród uczniów jednej z klas zorganizowano dla rodziców spotkanie ze specjalistą „Budowanie postaw prospołecznych i empatii u dzieci”. W klasach odbywały się integracyjno-profilaktyczne warsztaty - dla klas II „Przyjazna zabawa to dobra sprawa”, dla klas IV i V „Złość da Ci w kość”, a dla klas VI „Ciekawość się nie oplaca” na temat uzależnień z narkogoglami);

- w Szkole Podstawowej w Guzowie dla uczniów przeprowadzono zajęcia profilaktyczne „Zażywasz? Przegrywasz!”, „Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu” (klas IV-VI) oraz „Każdy jest na wagę złota” (kl. III-V) dot. umiejętności społecznych. Dla oddziałów szkolnych 0-IV przeprowadzono warsztaty psychoedukacyjne „Nie ma ryby bez ości, a człowieka bez złości”, „Językiem nie zawsze jak chcesz i ręką również się strzeż”, „Nie zadzieraj nosa”, „Język wynurzy co się w sercu

burzy" (dla oddziałów 0-III). Ponadto odbyły się warsztaty „Pomocna dłoń (klasy I—VI), „Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego" (kl. III-V), „Co dwie głowy to nie jedna" (kl. III-V), „Zgoda buduje, niezgoda rujnuje" (kl. IV), „Nie taki rówieśnik straszny jak go malują" (kl. III-V), „W internecie nie jest jak w realnym świecie" (kl. III-V); w Gimnazjum w Rzgowie zorganizowano autorski program artystyczny o tematyce profilaktyki uzależnień „Motivation Punch" oraz warsztaty ze specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Narkotykowe dylematy". Odbyły się także warsztaty z zakresu tolerancji i empatii, a dla uczniów klas III „Rola środków psychoaktywnych w życiu człowieka". Ponadto uczniowie byli zaangażowani w przygotowania imprez i koncertów charytatywnych w ramach Kampanii Społecznej „Postaw na Rodzinę". Dla rodziców odbyło się spotkanie z neurodydaktykiem „Dwa mózgi w jednym domu – dlaczego tak trudno dogadać się z nastolatkiem?" oraz spotkanie dotyczące sposobu korzystania przez młodzież z internetu."

Uznać należy, że w okresie objętym kontrolą podjęto się realizacji ww. zadania ustawowego. Dokumenty, na podstawie których dokonano powyższych ustaleń dołączono do akt kontroli - str. 97-101.

IV. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Jednym z zadań gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia – art.6 ust 2, pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Gmina nie posiada ośrodka, który służyłoby zapewnieniu schronienia osobom w kryzysie. Kierownik MOPS wyjaśnia: „Na terenie Gminy Rzgów nie ma placówek wsparcia dla ofiar przemocy. Nie posiadamy porozumienia w tym zakresie z inną gminą. Możemy skorzystać z placówek prowadzonych na terenie Łodzi. Dotychczas nie zdarzyło się, by odmówiono nam przyjęcia osoby bądź rodziny do Ośrodka."

W okresie objętym kontrolą nie zaszła konieczność umieszczenia w ośrodkach wsparcia osób z tytułu doświadczanej przez nie przemocy w rodzinie. Podobnie, nie zabrano dzieci z rodziny w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, że w okresie objętym kontrolą Gmina nie zabezpieczyła potrzeb w zakresie zapewnienie pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową. Dokumenty, na podstawie których dokonano powyższych ustaleń dołączono do akt kontroli - str. 97-101.

IV. Organizacja zespołu interdyscyplinarnego.

W myśl art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.2015.1390) gminy w ramach zadań własnych zobligowane są do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

Zarządzeniem nr 64/2011 Burmistrza Rzgowa z dnia 27 czerwca 2011 roku powołano skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzgowie, natomiast Uchwałą Nr V/49/2011 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 16 marca 2011 roku określony został tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzgowie oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Wszelkie zmiany w składzie Zespołu były wprowadzane stosownym zarządzeniem Burmistrza.

Zgodnie z treścią art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązuje się wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do zawarcia porozumień z przedstawicielami instytucji wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wymienionymi w ww. ustawie w art. 9a ust. 3 lub 5. W przedstawionej kontrolującym dokumentacji były porozumienia zawarte między Burmistrzem Rzgowa a podmiotami, których przedstawiciele wchodziłi w skład Zespołu.

Skład osobowy Zespołu został zweryfikowany pod kątem powołania przedstawicieli poszczególnych jednostek wymienionych w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W powyższym zakresie stwierdzono zgodność z obowiązującymi przepisami.

Kontrolującym okazano do wglądu oświadczenia, o których mowa w art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zwrócono uwagę na brak oświadczenia [REDAKTED] [REDAKTED] przedstawiciela Szkoły Podstawowej w Kalinie. Ponadto [REDAKTED] [REDAKTED] oraz [REDAKTED] zostały powołane do składu zespołu na podstawie Zarządzenia Nr 85/2016 Burmistrza Rzgowa z dnia 3 lipca 2015 roku w sprawie zmiany składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzgowie, podczas gdy w dokumentacji znajdują się oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie dla wyżej wymienionych osób z 7 grudnia 2011 roku, podpisane na etapie powołania do Zespołu w 2011 roku.

Powyższe wskazuje na fakt, że wymienione osoby z uwagi na brak ciągłości w uczestniczeniu w pracach Zespołu jako jego członkowie, powinni mieć również zaktualizowane ww. oświadczenia. Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialny jest Burmistrz Rzgowa, do którego zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy roboczych składają stosowne oświadczenia.

Zgodnie z zapisami Uchwały Nr V/49/2011 Rady Miejskiej w Rzgowie Rozdział 2 pkt 4 wskazuję, że wybór przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz jego Zastępcę nastąpił na pierwszym posiedzeniu, w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów. Kontrolującym przedstawiono dokument pn.: „Sprawozdanie” z 7 grudnia 2011 roku traktujące o przedmiocie spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego m. in. przedstawiono Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] oraz jego Zastępcę – Pan [REDAKTOWANE]. Dokument zawierał również informacje o planowanych szkoleniach dla członków Zespołu oraz adnotację o wstępnym omówieniu 3 aktualnie wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.(akta kontroli – str. 49-59)

V. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na zespole interdyscyplinarnym spoczywają następujące zadania:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wymienione zadania ustawowe były realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny głównie w oparciu o działania członków Zespołu w środowisku i polegały na wizytowaniu rodzin dotkniętych przemocą.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie spotkania zespołu powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na kwartał. W 2016 roku odbyły się zaledwie 2 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W związku z powyższym Przewodniczący Zespołu złożył wyjaśnienia: „W 2016 r. odbyły się dwa posiedzenia Zespołu z powodu przeoczenia spowodowanego natłokiem obowiązków i zajęć związanych z pracą zawodową i jednoczesnym pełnieniem funkcji Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzgowie.” Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, że nie został spełniony wymóg dotyczący częstotliwości spotkań Zespołu.

W gestii Przewodniczącego Zespołu leży inicjowanie, organizowanie prac Zespołu oraz

zapraszanie na posiedzenia. Podczas czynności kontrolnych zwrócono uwagę że w tezkach nie ma dokumentu, który stwierdzałby kiedy, kto i w jakiej formie zwołuje posiedzenie Zespołu lub grupy. Kierownik ośrodka poinformował kontrolujących, że zastępca przewodniczącego robi to telefonicznie, co też potwierdził pełniący tę funkcję Pan [REDAKTOWANO]. Natomiast Pan [REDAKTOWANO] w swoich wyjaśnieniach z 3 marca 2017 roku pisze: „Po otrzymaniu NK Przewodniczący Zespołu zwołuje posiedzenie Grupy Roboczej telefonicznie”. Spotkania grupy roboczej były protokołowane. Dokumentacja pracy Zespołu znajduje się w tezkach indywidualnych osób.

Ustalono, że tezki, w których gromadzono akta poszczególnych spraw prowadzonych w ramach Zespołu są przechowywane w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie.

W 2016 roku założono 11 Niebieskich Kart oraz kontynuowano 16 aktywnych kart, które przeszły z roku 2015. Na terenie Gminy nie wystąpiła potrzeba odebrania dziecka z rodziny w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia w związku z przemocą w rodzinie.

W 2016 roku zakończono 16 z 27 prowadzonych procedur „NK”. Sposób zakończenia procedury Niebieska Karta przedstawiony jest w § 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Protokół ten powinien zawierać:

- dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura;
- datę rozpoczęcia i zakończenia procedury;
- opis podjętych działań w ramach procedury.

O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze. Spośród teczek, które zostały poddane analizie, w żadnej z zakończonych kart oprócz protokołu zamknięcia procedury, nie ma dokumentu, czy chociażby notatki służbowej na temat przekazania tej informacji do członków Zespołu. Natomiast w protokole brak jest wskazania przyczyny zamknięcia Niebieskiej Karty, w związku z powyższym nie można ponad wszelką wątpliwość stwierdzić, że przemoc ustała.

Dokonując analizy prowadzonych procedur pod kątem przestrzegania terminów wynikających z § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 roku (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245) kontrolujący zwrócili uwagę, że w 4 przypadkach przekroczono termin 7 dni na przekazanie karty do Przewodniczącego. Szczególną uwagę kontrolujących zwrócił bardzo długi okres od wpływu Karty do Przewodniczącego do pierwszego posiedzenia grupy roboczej. Wytyczne do prowadzenia

procedury „Niebieskie Karty” zawarte są w rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 roku (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245), gdzie w § 8 ust. 1 wskazuje „Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza Niebieska Karta - A” niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, przekazuje go członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.” Powyższe nie ma odzwierciedlenia w podlegającej kontroli działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, którego rolą jest przecież integrowanie i koordynowanie działań podmiotów uczestniczących w procedurze, a ze strony Grup Roboczych, opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach. Kolejność poszczególnych działań w procedurze ma istotne znaczenie i musi być zachowana. Biorąc powyższe pod uwagę opisane naruszenie uznaje się za nieprawidłowość.

Poniżej przedstawione przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego zestawienie wszystkich założonych w 2016 r. Niebieskich Kart:

1. ZI 8131.1.2016

Założenie Niebieskiej Karty:	21.01.2016
Wpływ do Przewodniczącego:	21.01.2016
Powołanie Grupy Roboczej	25.01.2016
Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej	12.02.2016

2. ZI 8131.2.2016

Założenie Niebieskiej Karty:	09.02.2016
Wpływ do Przewodniczącego:	12.02.2016
Powołanie Grupy Roboczej	16.02.2016
Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej	21.03.2016

3. ZI 8131.3.2016

Założenie Niebieskiej Karty:	02.03.2016
Wpływ do Przewodniczącego:	04.03.2016
Powołanie Grupy Roboczej	04.03.2016
Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej	21.03.2016

4. ZI 8131.4.2016

Założenie Niebieskiej Karty:	01.04.2016
Wpływ do Przewodniczącego:	12.04.2016
Powołanie Grupy Roboczej	08.04.2016
Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej	29.04.2016

W powołaniu Grupy Roboczej omyłkowo wpisano datę 08.04.2016 zamiast 18.04.2016

5. ZI 8131.5.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	02.05.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	06.05.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	09.05.2016
<i>Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej</i>	16.05.2016

6. ZI 8131.6.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	26.04.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	06.05.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	09.05.2016
<i>Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej</i>	18.05.2016

7. ZI.8131.7.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	30.05.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	13.06.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	13.06.2016
<i>Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej</i>	23.06.2016

8. ZI.8131.8.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	11.07.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	23.07.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	23.07.2016
<i>Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej</i>	09.08.2016

9. ZI.8131.9.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	15.09.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	17.09.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	17.09.2016
<i>Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej</i>	29.09.2016

10. ZI.8131.10.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	26.09.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	30.09.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	03.10.2016
<i>Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej</i>	19.10.2016

11. ZI.8131.10.2016

<i>Założenie Niebieskiej Karty:</i>	08.11.2016
<i>Wpływ do Przewodniczącego:</i>	14.11.2016
<i>Powołanie Grupy Roboczej</i>	10.11.2016

Pierwsze Posiedzenie Grupy Roboczej 15.11.2016

Przewodniczący Zespołu przebywał na zwolnieniu lekarskim w związku z tym Grupę Roboczą powołał w dniu 10.11.2016 Wiceprzewodniczący. W dniu 14.11.2016 po powrocie Przewodniczący podpisał Kartę (akta kontroli – str. 103-106). Analizując powyższe stwierdza się, że w żadnym przypadku nie zachowano wszystkich terminów.

Zadaniem Przewodniczącego Zespołu jako osoby kierującej jego pracą jest uczulenie osób (przedstawicieli podmiotów) uczestniczących w procedurze by szczególną wagę przykładali do przestrzegania terminów określonych przepisami.

Wydłużenie terminu przekazania Niebieskiej Karty do Przewodniczącego Zespołu skutkuje wydłużeniem czasu na interwencję Zespołu i podjęcie działań w środowisku. Powyższą sytuację należy uznać za nieprawidłowość w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego. [REDAKTED] informuje: „Niebieskie Karty wpływały dotychczas do MOPS- u w Rzgowie, następnie Zastępca Przewodniczącego ZI p. [REDAKTED] będący jednocześnie pracownikiem Ośrodka) przekazywał je bezpośrednio Przewodniczącemu Zespołu. Obsługę organizacyjno- techniczną zapewnia MOPS w Rzgowie zgodnie Uchwałą Rady Miejskiej w Rzgowie nr V/49/2011 z dnia 16 marca 2011 r.,

Powyższe działanie również jest nieprawidłowością, którą stwierdzono podczas czynności kontrolnych: przekazywanie formularza Niebieska Karta do MOPS w Rzgowie, zamiast do Przewodniczącego. W większości skontrolowanych teczek na formularzu „Niebieska Karta – A” widoczne są pieczątki wskazujące na wpływ formularza do MOPS, podczas gdy w rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 roku (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245) w § 7 ust. 1 wskazuje się, że to Przewodniczący Zespołu jest osobą, do której ww. formularz należy przekazywać. Ze względu na to, że „Niebieska Karta - A” zawiera informacje chronione ustawą o ochronie danych osobowych, forma przekazania musi gwarantować bezpieczeństwo danych, w tym celu stosować można zamknięte koperty, adresowane do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, z wyraźnie zaznaczoną informacją, że do znajdujących się w niej dokumentów powinien mieć dostęp wyłącznie przewodniczący zespołu. Przewodniczący poinformował w wyjaśnieniach z 3 marca 2017 roku, że „Na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 21.02.2017 r. zaleciłem instytucjom zakładającym Niebieskie Karty, aby wypełnione formularze część A dostarczane były w zaklejonych kopertach do Przewodniczącego Zespołu.”

Kontroli poddano dokumentację 8 losowo wybranych spraw. Podczas kontroli ustalono, że każda z rodzin, wobec której wszczęto procedurę posiadała indywidualną teczkę, w której przechowywane były wszystkie wypełnione formularze NK, wezwania osoby stosującej przemoc oraz osoby doznającej przemocy na posiedzenie Zespołu, notatki służbowe, karty wywiadów,

informacje o podejmowanych przez członków Grupy Roboczej działaniach.

W zakresie prowadzonych spraw zwrócono uwagę na:

Sprawa Nr Z.I.8131.11.2016

- niespójność w zakresie dat wszczęcia procedury (8 listopada 2016 roku) i przekazania formularza „Niebieskie Karty” do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (14 października 2016 roku),
  - druk powołania Grupy Roboczej zawierał odwołanie do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z nieaktualnym publikatorem
  - brak daty opracowania/przyjęcia planu działań Grupy Roboczej.
- Ponadto,teczka nie zawierała informacji o podjętych działaniach w sprawie.

Sprawa Nr Z.I. 8131.8.2016

- niespójność w zakresie terminów: przekazania do Przewodniczącego formularza „Niebieska Karta” A (23 czerwca 2016 roku) oraz daty widniejącej na piśmie Komisariatu Policji w Rzgowie przekazującego ww. dokument (18 czerwca 2016 roku), a wszczęciem procedury wskazanym na 11 lipca 2016 roku i wpływem do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie z 21 lipca 2016 roku,
- brak daty opracowania/przyjęcia planu działań Grupy Roboczej,
- brak informacji dotyczącej spotkania z osobą wskazaną jako ofiara przemocy w rodzinie wyznaczonego na 15 listopada 2016 roku.

Sprawa Nr Z.I. 8131.6.2016

- brak daty opracowania/przyjęcia planu działań Grupy Roboczej
- czas, który upłynął od wszczęcia procedury do wpływu formularza „Niebieska Karta „A” do Przewodniczącego Zespołu przekraczał wskazany w przepisach wykonawczych termin 7 dni na przekazanie „Niebieskiej Karty –A” do Przewodniczącego Zespołu,
- brak informacji dotyczącej spotkania z osobą wskazaną jako ofiara przemocy w rodzinie wyznaczonego na 29 września 2016 roku.

Sprawa Nr Z.I.8131.8.2015

- brak daty opracowania/przyjęcia planu działań Grupy Roboczej,
- brak potwierdzeń odbioru wysyłanych wezwań do sprawcy/ ofiary na Zespół Interdyscyplinarny (z dnia 27.08.15r., 28.09.15r).

Sprawa Nr Z.I.8131.1.2016

- brak daty opracowania/przyjęcia planu działań Grupy Roboczej,
- brak skierowania osoby uzależnionej od alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sprawa Nr Z.I.8131,5.2016, Sprawa Nr Z.I.8131.4.2016, Sprawa Nr Z.I.8131.7.2016

- brak daty opracowania/przyjęcia planu działań Grupy Roboczej.

We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się wezwania na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas gdy faktycznie było to spotkanie grupy roboczej i powstały dokument nosi nazwę „*protokół z posiedzenia Grupy Roboczej*”. Niezrozumiały jest również fakt, podpisywania ww. dokumentu przez Zastępcę Przewodniczącego w sytuacji, gdy Przewodniczący jest wskazany w składzie grupy i uczestniczył w spotkaniu. Ponadto, opracowany plan działania w każdej ze spraw zakładał monitoring, wizyty dzielnicowego w środowisku. W żadnej ze spraw nie ma chociażby notatek służbowych, które potwierdzały by że wizyty te odbyły się, a plan został zrealizowany. W związku z powyższym Przewodniczący złożył wyjaśnienia: *„Zespół Interdyscyplinarny w Rzgowie w swojej współpracy z policją opierał się na procedurach zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" i ustawie o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 r. Na posiedzeniach Grup Roboczych jak, również na posiedzeniach Zespołu, funkcjonariusze policji przekazywali pełne informacje ze swoich działań. Sporządzali notatki służbowe, lecz nie dostarczali ich do Zespołu. Po kontroli odbyło się posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego, na którym ustalono, iż od dnia posiedzenia każdy członek Zespołu, w tym policjanci, zobowiązany jest do przekazywania wszelkich informacji o pracy z rodzinami w formie pisemnej.”*

Dokumenty, na podstawie których dokonano powyższych ustaleń dołączono do akt kontroli (str.103-106, 60-92).

VI. Ocena zgodności treści sprawozdań dot. działań zespołu i Niebieskich Kart ze stanem faktycznym.

Kontrolujący zwrócili uwagę, że w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2016 rok są wskazane dane niezgodne ze stanem faktycznym stwierdzonym podczas wykonywania czynności kontrolnych.

Różnica dotyczy części 2.1.5, gmina podała, iż w roku 2016 utworzyła 1 nowy punkt konsultacyjny, podczas gdy w roku sprawozdawczym nie utworzono żadnej nowej placówki. Jako osobę sporządzającą sprawozdanie wskazano [REDACTED]

W związku z pojawiającymi się nieścisłościami w danych statystycznych, zasadnym jest zwrócenie uwagi na rzetelność wprowadzanych do formularza wartości.

Za uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w zakresie realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odpowiedzialne są osoby, które w 2016 roku pełniły funkcję Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie.

Za uchybienia w zakresie organizacji Zespołu Interdyscyplinarnego odpowiedzialny jest Burmistrz Rzgowa, natomiast za nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzone podczas kontroli odpowiedzialny jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 roku w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Zgodnie z § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do sporządzenia zaleceń pokontrolnych (§ 18 ust. 2 tego rozporządzenia).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano do Kierownika jednostki podlegającej kontroli, a drugi pozostawiono w Wydziale Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Jednostka kontrolowana:

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
95-030 Rzgów, ul. Rawska 8
Tel. 42 214 21 12, Fax: 42 239 59 97
NIP 729-156-26-33, Reg. 470579830

KIEROWNIK
Miejskiego Ośr. Pom. Społecznej
Antoni Przybyś
Antoni Przybyś

Rzgów, dnia 09.04.2017r.

**Jednostka kontrolująca:
Kontrolujący:**

SPECJALISTA
Rutkowska
Renata Rutkowska

SPECJALISTA
Przybyś
Agnieszka Przybyś

Łódź, dnia 24 marca 2017 r.